

Fra Udlandet.

En lille Arbejderby. — Norsk Landbrug.

En lille Arbejderby.

Udenfor Byen Delft i Holland ligger den saakaldte »d'Agneta Park«. Anlægget, der er c. 9 Tdr. Land stort, er for en Del træbevokset og gennemskæres af et Vandløb, der i Midten udvider sig til en lille Sø. Over Vandløbet føre Broer og paa Søen er der Lystbaadfart. Men Grunden til, at denne lille Park har Krav paa særlig Opmærksomhed, er dog ikke just dens Idyl, men derimod Terrænnets Benyttelse til en Arbejderkoloni, hvis Anlæggelse skyldes en Hr. v. Marken, Direktør for et større Fabrikaktieselskab, og som i flere Henseender frembyder interessante Træk.

Først dette, at Anlægget omfatter ikke alene Boliger for Fabrikens Arbejdere, men ogsaa for dens Funktionærer, lige op til den ledende Direktør, hvis Bygning, der vel er større end, men dog af samme Støbning som Arbejdernes Huse, ligger midt imellem disse Husene, hvis Antal angives til 150, ligge snart i Rækker, støttende sig til hinanden, snart isolerede, omgivne af smaa Haver, og ere beregnede til en eller flere Familier, der hver har sin Indgang. Men hvad der dog fortrins-

Fra Udlandet.

En lille Arbejderby. — Norsk Landbrug.

En lille Arbejderby.

Udenfor Byen Delft i Holland ligger den saakaldte »d'Agneta Park«. Anlægget, der er c. 9 Tdr. Land stort, er for en Del træbevokset og gennemskæres af et Vandløb, der i Midten udvider sig til en lille Sø. Over Vandløbet føre Broer og paa Søen er der Lystbaadfart. Men Grunden til, at denne lille Park har Krav paa særlig Opmærksomhed, er dog ikke just dens Idyl, men derimod Terrænnets Benyttelse til en Arbejderkoloni, hvis Anlæggelse skyldes en Hr. v. Marken, Direktør for et større Fabrikaktieselskab, og som i flere Henseender frembyder interessante Træk.

Først dette, at Anlægget omfatter ikke alene Boliger for Fabrikens Arbejdere, men ogsaa for dens Funktionærer, lige op til den ledende Direktør, hvis Bygning, der vel er større end, men dog af samme Støbning som Arbejdernes Huse, ligger midt imellem disse Husene, hvis Antal angives til 150, ligge snart i Rækker, støttende sig til hinanden, snart isolerede, omgivne af smaa Haver, og ere beregnede til en eller flere Familier, der hver har sin Indgang. Men hvad der dog fortrins-

vis giver d'Agneta Park sin Interesse, er dette, at Ejendomsretten over Anlægget i Tidens Løb vil blive kollektiv, og tilhøre samtlige Lejere i Forening som Aktionærer.

Grundlaget for dette Aktieselskab, der har en Kapital paa 160,000 Fl., er skabt af Hr. v. Marken, der gjorde det første Indskud i Form af den Grund, paa hvilken Kolonien er opført (beregnet til 29000 Fl.) og en mindre kontant Sum. Resten af de til Opførelsen af Arbejderboligerne nødvendige Penge maatte man skaffe sig ved Laan, for hvilke der gaves Sikkerhed i Ejendommen. Men efterhaanden vil hele Anlægget gaa over i Beboernes Eje, idet Lejesummerne, efter at de nødvendige Udgifter til Forrentning og Reparationer ere afholdte, endnu lade et Overskud tilbage, der anvendes til Amortisation, og for hvilket de Paagældende blive Aktionærer. Naar 30 Aar ere forløbne, er hele Etablissementet, hvis Planen kan føres igennem, samtlige Aktionærers Ejendom i Forhold til deres Aktiers Størrelse. Efter det nævnte Tidspunkt blive Beboerne alligevel ved at betale Leje, men Udbyttet bliver da at fordele mellem Aktionærerne.

Ved at gøre Ejendomsretten over Husene kollektiv, mener man at undgaa en af de Vanskeligheder, hvormed Spørgsmaalet om Arbejderboligers Overgang til Arbejderne selv har at kæmpe, og som ofte har gjort Sagen upopulær i Arbejderkredse, nemlig denne, at Arbejderne, ved at blive Ejere af de til en bestemt Fabrik hørende Huse eller Andele i saadanne, saa at sige blive lænkede til Stedet, idet Salget af Husene ved Bortflytning er forbundet med store Vanskeligheder og ofte modarbejdes kraftigt af Arbejdsgiverne.

Som Aktionærer i det hele Foretagende kunne Arbejderne nyde Udbyttet af deres Ejendomsret, selv om de skifte Opholdssted, hvis de da ikke vælge at sælge deres Aktier, hvilket kun kan ske til et andet Medlem af det lille Samfund.

Til Arbejderkolonien slutter der sig forskellige andre Etablissementer, saaledes en større Bygning, der efter Omstændighederne anvendes til meget forskellige Formaal: Foredrag, Fester, Legemsøvelser, Læsesal m. m., videre et Bageri og Butikker, grundede efter samme Princip som Beboelseshusene.

Cordt Trap.

Norges Kreaturhold, Mejerier m. m.

Ifølge et nyligt offentliggjort Bind af Norges officielle Statistik udgjorde d. 1. Januar 1891

Norges Kreaturstyrke:

	Riget.
Heste	150,898
Storfæ	1,006,499
Faar	1,417,524
Geder	272,458
Svin	121,057
Rensdyr	170,134

Da Tællingen foregik ved Aarsskiftet og et betydeligt Antal Svin nedslagtes til Jul, viser Opgaven for denne Husdyrarts Vedkommende en i Forhold til det sædvanlige reduceret Størrelse. Opgaverne over Rensdyrholdet kan efter Sagens Natur alene anses som omtrentlige.

Til Sammenligning med Kreaturstyrken i det hele Rige efter de tidligere i Norge afholdte